

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6092-24

meddelad i Stockholm den 8 april 2025

KLAGANDE

Helsingborgs kommun
251 89 Helsingborg

MOTPART

AA

God man: BB

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 1 oktober 2024 i mål nr 4432-24

SAKEN

Stöd och service till vissa funktionshindrade

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

Besöksadress

Birger Jarls torg 13

Telefon

08-561 676 00

Öppettider

måndag–fredag

09:00–12:00

13:00–16:00

Postadress

Box 2293

103 17 Stockholm

E-post

hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Webbplats

www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

BAKGRUND

1. En person som omfattas av personkretsen i 1 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade har möjlighet att ansöka om olika insatser enligt lagen. En av insatserna är korttidstillsyn som ges till skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.
2. AA var 18 år och tillhörde personkretsen i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade när han ansökte om insatsen korttidstillsyn. Han hade avslutat sina studier vid en gymnasieskola men avsåg att fortsätta studera på gymnasienivå på folkhögskola. Helsingborgs kommun avslag hans ansökan med motiveringen att han inte hade rätt till insatsen efter avslutade studier vid en gymnasieskola då han inte längre ansågs vara en skolungdom.
3. Sedan AA överklagat beslutet till Förvaltningsrätten i Malmö upphävde domstolen beslutet och återförvisade målet till kommunen för fortsatt handläggning. Förvaltningsrätten konstaterade att det inte finns någon definition av begreppet skolungdom i lagen. AA var dock i reguljär ålder för studier vid gymnasieskola. Domstolen ansåg att den omständigheten att AA skulle läsa sitt fjärde år av gymnasiestudier vid folkhögskola i sig inte innebar att han inte skulle vara en skolungdom enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Förvaltningsrätten återförvisade målet till kommunen för utredning av om övriga förutsättningar för korttidstillsyn var uppfyllda.
4. Helsingborgs kommun överklagade till Kammarrätten i Göteborg som instämde i förvaltningsrättens bedömning och avslag överklagandet.

YRKANDEN M.M.

5. *Helsingborgs kommun* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens och förvaltningsrättens avgöranden samt fastställer kommunens beslut. Kommunen anför följande. Korttidstillsyn är en insats som kan ges från 13 års ålder så länge som den enskilde är att betrakta som skolungdom. AA har avslutat sina studier på gymnasieskola för att i stället läsa på folkhögskola. Även om han är i en sådan ålder där det är möjligt att läsa på gymnasieskola och kursinnehållet i det aktuella fallet motsvarar gymnasienivå är folkhögskola en utbildningsform som vänder sig till vuxna. Han kan därför inte längre anses vara en skolungdom.
6. AA anser att överklagandet ska avslås.
7. *Socialstyrelsen*, som yttrat sig i målet, anför sammanfattningsvis att en ungdom som studerar för att komplettera ofullständiga betyg från en tidigare genomförd

utbildning på gymnasienivå fram till i vart fall 23 års ålder bör kunna betraktas som skolungdom vid tillämpningen av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

8. *Sveriges Kommuner och Regioner*, som yttrat sig i målet, anser att mycket talar för att en enskild som har fullföljt och avslutat sin gymnasieutbildning vid en gymnasieskola inte uppfyller förutsättningarna för att beviljas insatsen korttidstillsyn.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

9. Enligt 7 § första stycket lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade har personer som anges i 1 § rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1–9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Av 7 § andra stycket framgår att den enskilde genom insatserna ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.
10. En av insatserna för särskilt stöd och särskild service är enligt 9 § 7 korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

11. Det finns ingen definition av begreppet skolungdom i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade eller i dess förarbeten. Av 15 kap. 5 § första stycket skollagen (2010:800) framgår att gymnasieskolan ska vara öppen för ungdomar som påbörjar sin gymnasieutbildning under tiden till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år eller, i vissa fall, 21 år.
12. Av förarbetena till lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade framgår att insatsen korttidstillsyn syftar till att tillförsäkra ungdomar som har förvärvsarbetande föräldrar och som av olika skäl inte klarar sig själva före eller efter skoldagen eller under skollov en trygg situation och en meningsfull sysselsättning under sådan tid (prop. 1992/93:159 s. 78 f.). Behovet av tillsyn torde enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening vara likartat oavsett om ungdomen fullgör sin gymnasieutbildning vid gymnasieskola eller vid folkhögskola. Valet av skolform bör således inte i sig påverka rätten till insatsen korttidstillsyn.
13. Helsingborgs kommun har nekat AA, som vid beslutstillfället var 18 år gammal, korttidstillsyn enbart med motiveringen att han efter avslutade studier vid en gymnasieskola inte längre ansågs vara

en skolungdom. Som framgått anser Högsta förvaltningsdomstolen att det inte finns fog för den slutsatsen. Överklagandet ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Inga-Lill Askersjö, Ulrik von Essen och Martin Nilsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Hedvig Areskoug.